

**RADA
UNII EUROPEJSKIEJ**

**Bruksela, 6 grudnia 2007 r. (11.12)
(OR. en)**

**16096/1/07
REV 1**

**RECH 422
EDUC 222
COMPET 426**

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny

Nr poprz. dok.: 15007/07 RECH 358 EDUC 212 COMPET 378

Dotyczy: Rezolucja Rady w sprawie unowocześniania szkół wyższych, by zwiększyć konkurencyjność Europy w światowej gospodarce opartej na wiedzy
– Przyjęcie rezolucji Rady

Delegacje otrzymują w załączeniu tekst konkluzji Rady przyjętych przez Radę ds. Konkurencyjności w dniu 23 listopada 2007 r.

REZOLUCJA RADY
z dnia 23 listopada 2007 r.
w sprawie unowocześniania szkół wyższych, by zwiększyć konkurencyjność Europy
w światowej gospodarce opartej na wiedzy
(2007/C XXX/YY.)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

PRZYPOMINAJĄC polityczne tło przedmiotowej kwestii, przedstawione w załączniku do niniejszej rezolucji,

POTWIERDZA:

1. potrzebę szybszego unowocześniania szkół wyższych w Europie – i zwrócenia przy tym uwagi na rolę, jaką odgrywają w edukacji, badaniach naukowych oraz innowacyjności – ponieważ unowocześnienie to jest kluczowym elementem dążenia Europy do stworzenia gospodarki opartej na wiedzy i opartego na niej społeczeństwa oraz do poprawy konkurencyjności;
2. że ważne jest zapewnienie większych możliwości uczenia się przez całe życie, poszerzenie dostępu do szkolnictwa wyższego dla osób uczących się w sposób nietradycyjny i dla dorosłych oraz rozwijanie w szkołach wyższych modułu uczenia się przez całe życie;
3. że ważne jest stwarzanie kobietom większych możliwości podejmowania pracy w dziedzinie nauk ścisłych;
4. zasadę, że zmotywowani i zdolni studenci powinni mieć możliwość korzystania z mobilności, bez względu na pochodzenie społeczne czy dochody, jak również potrzebę zwiększenia mobilności nie tylko w studentów, lecz także naukowców, nauczycieli akademickich i pozostałego personelu szkół wyższych;
5. potrzebę dostatecznej autonomii, lepszego zarządzania i większej odpowiedzialności szkół wyższych w ramach ich struktur, tak by mogły one stawić czoła nowym wymaganiom społecznym i jednocześnie zwiększyć liczbę i różnorodność publicznych i prywatnych źródeł finansowania w celu zmniejszenia różnic we wsparciu finansowym głównych konkurentów Unii Europejskiej;

6. że ważne jest zapewnianie jakości jako istotnej siły napędowej zmian w szkolnictwie wyższym;
7. rolę szkół wyższych, które dzięki edukacji, badaniom i innowacjom przekazują wiedzę do gospodarki i społeczeństwa, i tym samym w ważny sposób przyczyniają się do konkurencyjności Europy, a także potwierdza potrzebę ściślejszej współpracy między środowiskiem akademickim a przedsiębiorstwami.

UZNAJE:

1. potrzebę konsekwentnej pracy na rzecz, z jednej strony, europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego, a z drugiej strony – europejskiej przestrzeni badawczej;
2. iż wyzwania globalizacji wymagają, aby europejski obszar szkolnictwa wyższego oraz europejska przestrzeń badawcza były całkowicie otwarte na świat oraz aby europejskie szkoły wyższe starały się być konkurencyjne na świecie;
3. potrzebę przyspieszenia reform szkół wyższych, nie tylko aby pobudzać postęp w całym systemie szkolnictwa wyższego, ale także by wspierać powstawanie i funkcjonowanie europejskich instytucji szkolnictwa wyższego, które mogą wykazać się wybitnymi osiągnięciami na szczeblu międzynarodowym;
4. potrzebę większej mobilności studentów, naukowców, nauczycieli akademickich i pozostałego personelu szkół wyższych, jednocześnie uznając, że ważna jest szeroka reprezentatywność społeczna grup korzystających z tej mobilności;
5. iż większe możliwości uczenia się przez całe życie, rozszerzanie dostępu do szkolnictwa wyższego dla wszystkich, również osób uczących się w sposób nietradycyjny oraz zwiększanie szans na zatrudnienie stanowią kluczowe cele polityki edukacyjnej na szczeblu europejskim i krajowym.

WZYWA PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE DO:

1. propagowania wybitnych osiągnięć w szkolnictwie wyższym i badaniach naukowych przez tworzenie instytucji i sieci mogących konkurować na szczeblu międzynarodowym i przyczyniać się do przyciągania do Europy najbardziej uzdolnionych osób, a także przez przyznawanie tym instytucjom autonomii pozwalającej na pełne rozwijanie ich potencjału;
2. propagowania międzynarodowego wymiaru instytucji szkolnictwa wyższego przez zachęcanie do zapewniania jakości na drodze niezależnych ocen szkół wyższych i ocen wzajemnych, zwiększanie mobilności, propagowanie nadawania wspólnych i podwójnych stopni naukowych i ułatwianie uznawania kwalifikacji i okresów studiów;
3. podjęcia kroków niezbędnych do unowocześnienia instytucji szkolnictwa wyższego przez przyznanie im autonomii i większej odpowiedzialności, tak by mogły one:
 - ulepszyć zarządzanie
 - rozwinąć zdolności innowacyjne; i
 - sprawniej unowocześniać programy nauczania i tym samym skuteczniej sprostać potrzebom rynku pracy oraz potrzebom studentów;oraz polepszenia dostępu do szkolnictwa wyższego i tym samym spełnienia wymagań konkurencyjności gospodarczej i technologicznej oraz zrealizowania ogólnych celów społecznych;
4. propagowania wkładu instytucji szkolnictwa wyższego w innowacyjność, wzrost gospodarczy i zatrudnienie, a także w sferę społeczną i kulturalną, przez zachęcanie tych instytucji do tworzenia i umacniania partnerstwa z innymi podmiotami, takimi jak sektor prywatny, instytucje badawcze, władze lokalne i regionalne oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego;
5. podjęcia konkretnych inicjatyw zachęcających instytucje szkolnictwa wyższego do otwarcia się na osoby uczące się w sposób nietradycyjny oraz na dorosłych oraz do dalszego rozwijania swojej roli w uczeniu się przez całe życie, w razie potrzeby zwiększając różnorodność systemu szkolnictwa wyższego;
6. stworzenia studentom i młodym naukowcom lepszych warunków do nauki i badań przez ulepszenie metody uczenia się opartego na zadaniach oraz wczesne angażowanie studentów w badania naukowe, szczególnie w dziedzinach nauk ścisłych i techniki;

7. podjęcia kroków, aby systemy wsparcia studentów i naukowców propagowały możliwie jak najszerze i najbardziej sprawiedliwe uczestnictwo w systemach mobilności, czyli by lepszy dostęp do szkolnictwa wyższego mieli wszyscy zmotywowani i zdolni studenci i naukowcy, także niepełnosprawni, bez względu na ich płeć, wysokość dochodów, pochodzenie społeczne lub język ojczysty; a także by rozszerzać społeczny aspekt szkolnictwa wyższego przez lepsze wsparcie dla studentów i naukowców w UE i przekazywanie informacji o możliwościach studiowania, wyjazdów i pracy, tak by zapewnić wszystkim najlepsze możliwości szkolenia. Jeden z kroków może polegać na obserwacji społecznych aspektów szkolnictwa wyższego, tak aby pojawiły się na ten temat dane porównywalne na szczeblu międzynarodowym;
8. zwiększenia atrakcyjności europejskich systemów szkolnictwa wyższego przez zachęcanie instytucji do pełnego wykorzystywania możliwości współpracy i mobilności, jakie daje program Erasmus Mundus na rzecz propagowania wybitnych dokonań w sferze akademickiej na świecie;
9. wykorzystywania funduszy strukturalnych do unowocześniania szkolnictwa wyższego.

ZACHĘCA KOMISJĘ do wspierania państw członkowskich w unowocześnianiu szkół wyższych, a zwłaszcza do:

1. wskazania – w konsultacji z właściwymi zainteresowanymi stronami reprezentującymi sferę szkolnictwa wyższego i badań naukowych oraz z władzami krajowymi – ewentualnych środków potrzebnych do sprostania wyzwaniom i do przezwyciężenia przeszkód, przed którymi stoją szkoły wyższe w Unii Europejskiej na drodze do unowocześnienia i do pełnego przyczynienia się do realizacji celów agendy lizbońskiej;
2. ułatwiania uczenia się od siebie nawzajem w ramach agendy lizbońskiej, zwłaszcza w ramach programu prac „Edukacja i szkolenie 2010” oraz w ramach działań będących wynikiem zielonej księgi na temat europejskiej przestrzeni badawczej, a także przez popieranie partnerstwa między szkołami wyższymi a przemysłem / sektorem prywatnym;

3. wskazania ewentualnych środków służących przezwyciężeniu przeszkód w mobilności studentów, nauczycieli akademickich i naukowców w całej Europie, a także przeszkód we wzajemnym uznawaniu punktów i dyplomów, oraz do propagowania wymiany wzorcowych rozwiązań w tym zakresie;
 4. do stałej obserwacji we współpracy z krajowymi strukturami programowymi i do szacowania skutków:
 - pochodzenia społecznego studentów biorących udział w programie ERASMUS;
 - wkładu programu ERASMUS w program unowocześniania szkół wyższych;
 - sposobu, w jaki program ERASMUS MUNDUS przyczynia się do atrakcyjności europejskich szkół wyższych na arenie międzynarodowej;i złożenia państwom członkowskim sprawozdania na ten temat do połowy roku 2008.
-

Tło polityczne

- (1) Działanie Wspólnoty w zakresie kształcenia i szkolenia jest oparte na art. 149 i 150 Traktatu.
- (2) Rada Europejska na posiedzeniach w Lizbonie w marcu 2000 roku i w Barcelonie w marcu 2002 roku uzgodniła cel strategiczny – by do roku 2010 Unia Europejska stała się najbardziej konkurencyjną i dynamiczną gospodarką świata opartą na wiedzy, by do roku 2010 uczynić systemy kształcenia i szkolenia w Unii Europejskiej wzorem jakości dla całego świata oraz by utworzyć europejski obszar badań naukowych i innowacji.
- (3) Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie mobilizowania potencjału umysłowego Europy: umożliwianie szkolnictwu wyższemu pełnego udziału we wdrażaniu strategii lizbońskiej¹ podkreśla znaczenie reform szkolnictwa wyższego.
- (4) Na nieformalnym szczycie europejskim w Hampton Court (Zjednoczone Królestwo) w październiku 2005 r. i na posiedzeniu Rady Europejskiej w marcu 2007 r. szefowie państw i rządów europejskich podkreślili znaczenie trójkąta wiedzy, tzn. edukacji, badań naukowych i innowacji, dla konkurencyjności Unii Europejskiej. Wezwali Komisję do wskazania konkretnych działań, które można by podjąć na podstawie komunikatów Komisji „Rola uniwersytetów w Europie wiedzy”² i „Mobilizowanie potencjału umysłowego Europy: umożliwianie szkołom wyższemu wniesienia pełnego wkładu do strategii lizbońskiej”³;

¹ Dz.U. C 292/1 z 24.11.2005.

² COM (2003) 58 wersja ostateczna.

³ COM(2005) 152 wersja ostateczna.

- (5) W komunikacie Komisji: „Realizacja programu modernizacji dla uniwersytetów: edukacja, badania naukowe i innowacje” z maja 2006 r.⁴ wskazano dziewięć obszarów, od których zależy unowocześnienie szkół wyższych. Podczas posiedzenia Rady Europejskiej w czerwcu 2006 r. wezwano do dalszych działań w następstwie komunikatu Komisji i zachęcono państwa członkowskie do propagowania wybitnych osiągnięć i wspierania unowocześniania, restrukturyzacji i innowacji w szkolnictwie wyższym, po to by uwolnić jego potencjał i wspomóc dążenie Europy do większego wzrostu gospodarczego i większej liczby miejsc pracy.
- (6) Zielona księga Komisji z kwietnia 2007 r. „Europejska przestrzeń badawcza: nowe perspektywy” stanowiła podstawę do szeroko zakrojonych konsultacji z zainteresowanymi podmiotami oraz do instytucjonalnej i publicznej debaty. Księga podkreśla potrzebę zwiększenia roli szkół wyższych i instytucji badawczych w propagowaniu wybitnych osiągnięć.
- (7) Sprawozdanie grupy pod przewodnictwem premiera Esko Aho pt. „Tworzenie innowacyjnej Europy” wzywa do ściślejszego współdziałania między szkołami wyższymi a innymi podmiotami w zakresie innowacji.
- (8) Wynikiem międzyrządowego procesu bolońskiego, w którym uczestniczy 46 państw, jest postęp w działaniu zmierzającym do uczynienia europejskiego szkolnictwa wyższego bardziej konkurencyjnym na arenie międzynarodowej i ułatwienia obywatelom Europy zatrudnienia oraz dokonanie pewnych zmian w szkolnictwie wyższym, obejmujących m.in. podjęcie środków zwiększających mobilność i podnoszących szanse obywateli Europy na rynku pracy przez utworzenie europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego.
- (9) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r. ustanawiająca program działań w zakresie uczenia się przez całe życie na lata 2007–2013⁵ opiera się na założeniu, że społeczeństwo zaawansowanej wiedzy stanowi klucz do lepszego wzrostu gospodarczego i większego zatrudnienia oraz że kształcenie i szkolenie są podstawowymi priorytetami dla Unii Europejskiej w realizacji celów lizbońskich.

⁴ COM (2006) 208 wersja ostateczna.

⁵ Decyzja nr 1720/2006/EC w Dz.U. 327/45 z dnia 24 listopada 2006 r.

- (10) Program Erasmus, będący częścią programu uczenia się przez całe życie, realizuje dwojaki cel, jakim jest wspieranie tworzenia europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego i ulepszanie wkładu szkolnictwa wyższego i kształcenia zawodowego na poziomie wyższym w proces innowacji; w tym celu program wspiera mobilność personelu i studentów szkół wyższych na dużą skalę oraz wielostronne przedsięwzięcia i sieci kontaktów koncentrujące się na innowacjach, doświadczeniach, opracowywaniu nowych koncepcji i kompetencji oraz unowocześnianiu instytucji szkolnictwa wyższego w Europie.
- (11) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie siódmego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej w zakresie badań naukowych, rozwoju technologicznego i demonstracji na lata 2007–2013, wraz z programem szczegółowym pt. „Pomysły” i utworzoną na jego podstawie Europejską Radą ds. Badań Naukowych, daje znaczące nowe metody, które będą miały wpływ na działalność badawczą w europejskich szkołach wyższych.
- (12) W listopadzie 2006 r.⁶ Komisja wystosowała wniosek w sprawie utworzenia Europejskiego Instytutu Technologii w celu propagowania zintegrowanych działań w zakresie innowacji, badań naukowych i szkolnictwa wyższego, a Rada ds. Konkurencyjności na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 2007 r. uzgodniła podejście ogólne do wniosku.
- (13) Wniosek Komisji w sprawie przedłużenia programu Erasmus Mundus na lata 2009-2013 ma na celu podwyższenie jakości szkolnictwa wyższego i propagowanie porozumienia między kulturami, i przyczynienia się tym samym do atrakcyjności europejskich systemów szkolnictwa wyższego i do wybitnych osiągnięć przez innowacyjną i szeroko zakrojoną współpracę z krajami trzecimi.
- (14) W dokumencie Komisji przygotowywanym na październikowe posiedzenie szefów państw i rządów, które odbyło się w dniach 18–19 października w Lizbonie, zatytułowanym „Europejskie zadanie: osiągnąć sukces w epoce globalizacji” – w szczególności w jego części pt. „Więcej badań naukowych i rozwoju oraz innowacji” – podkreślono znaczenie unowocześniania szkolnictwa wyższego w zewnętrznym wymiarze strategii lizbońskiej.

⁶ COM(2006) 604 wersja ostateczna/2.